

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Virtutum cos aduersitas. Itemq[ue] Fortunæ victores, esse struthioni ferrum digerenti similes, & animalibus in mari degentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

- IX. Ex his etiam, quod sexto loco enumerauimus, apparet: scilicet virtutes aduersis exerceri; neque enim patientia duntaxat, & fortitudo, & longanimitas; sed etiam spes, sed contemptus rerum humanarum, sed fidelitas & fides; sed charitas erga parentes & patriam, denique tota virtutum familia inuenit ibi caussam triumphandi. *Cum aliquis tormenta fortiter patitur*, ait Philosophus Senec. epist. 67. *omnibus virtutibus vitur fortasse, cum vna in promptu sit, & maxime appareat patientia. Ceterum illic est fortitudo: cuius patientia, & perpeffio, & tolerantia, rami sunt. Illic est prudentia, sine qua nullum initur consilium: quæ suadet, quod effugere non possis, quàm fortissime ferre. Illic est constantia: quæ deici loco non potest, & propositum nulla vi extorquente dimittit. Illic est indiuiduus ille comitatus virtutum. Quidquid honestè sit, vna virtus facit, sed de consilij sententia.* Sed Paulum potius audiamus cum Fortuna decertantem: *Maledicimur, inquit, & benedicimur: persecutionem patimur, & sustinemus: blasphemamur, & obsecramus.* Aiunt struthionem ipsum ferrum posse deuorare, digerere atque in nutrimentum sibi conuertere, quod ex magnitudine atque vigore caloris naturalis proueniat. Cui rei fidem facit, quod à regia audiui lingua narrari; cultrum scilicet, ferreum, in Polonia, habitum & visum, quem cum, per imprudentiam, non nemo ludens deglutiuisset, diuque inter viscera retinuisset, stomachi calor, ab acie, qua tenuissimus est culter, cæperit consumere. Tanto diuinæ charitatis calore sunt præditi Sancti, vt, veluti spirituales struthiones, maledictionem, in benedictionem, persecutiones in patientiam, blasphemias in orationes nõrunt conuertere. Sic digerunt omnia durissima; sic crudissima omnia concoquunt. Sic atterunt catenas. Sic recipiunt ferrum. Sic de Fortuna triumphant, immo sic triumphant Fortunam. Exiguam ignem, exigua aqua extinguit; grande incendium, si ei totas amphoras affuderis, non opprimes, sed ales; quia ipsa aqua in ignem conuertetur. Ita animum pusillum modica tribulatio obruet; fortem etiam magna non vincet, sed faciet fortiorem.
- Cantic. 8.7. Hinc dicitur: *Aqua multa non potuerunt extinguere charitatem, nec Rom. 8.35. flumina obruent illam.* Item: *Quis nos separabit à charitate Christi? Pfal. 68. 2. tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius?* Et, quia clarum est, aquis significari tribulationem, iuxta illud: *intrauerunt aque vsq. ad animum meam*, sicut arca Noë augmento aquarum non depressa, sed semper magis in-
- sublime

sublime exaltata est; ita omnis virtus tribulatione extollitur, fitque magis conspicua. Qui in fluctibus est atque procellis iactatur rerum aduersarum, tantò ardentius orat; tantò profundius se, apud omnes, demittit; tantò crebrius ad cælum suspirat; tantò se ipsum frequentiùs ad tolerantiam excitat; tantò cautiùs attendit, ne tribulationem tribulatione mereatur. Dicuntur animalia esse eadem similitudine, figurâ, ac nomine in mari, quæ sunt in terris; non tamen eodem ingenio atque naturâ. Leo terrenus, leo marinus; sus terrena, sus marina; coruus terrenus, coruus marinus &c. Grande itaq; inter hæc animalia reperitur discrimen. Leo terrenus ferus est & crudelis, leo marinus mitis & mansuetus; sus terrena immunda, sus marina amans puritatis; coruus terrenus duræ est carnis & ad esum inutilis; coruus marinus tener est & palato gratus; scorpio & araneus terrenus venenatus est, scorpio & araneus marinus nequaquam; aquâ scilicet, ita naturam moderante. Hoc aqua tribulationis idem in hominibus efficit. Da duos homines, felicem vnum, infelicem alterum; videbis illum superbum, istum modestum; illum ebriosum & voluptatibus deditum, hunc temperantem; illum pigrum & desidiosum, hunc sedulum ac laboriosum. Immo pone eundem hominem; in prosperis rebus, *tanquam leo rugiet, querens, quem deuoret*; in aduersis ferociam ponet, & agno erit mansuetior: secundâ aurâ, instar suis immundus erit ac lasciuiet; cælo nubilo, & ipse lachrymas dabit; læta *Fortuna*, instar corui crocitant, & omnibus conuiciabitur; *Fortuna* tristi, de omnibus bene loquetur. Denique qui Fortunatus, velut scorpio aut araneus linguæ suæ venena diffudit; is infortunio tactus, sine bile, sine dente erit. In summa, *Fortuna simul cum moribus mutatur*; dixit olim historicus; dixisset veriùs: *Mores simul cum Fortuna mutantur*: nam plerumque *bona Fortuna malos, mala bonos facit mores*.

Sed veniamus ad septimum, & nostra incommoda, cum Martyrum, cum Christi, aut etiam cum damnatorum cruciatibus comparemus. Atque, vt è multis Martyrum millibus vel vnius fortitudinem perpendamus, quis non censeat D. Laurentium à *Fortuna* malè habitum? At innoxius, at pius Xisti minister, at fidelis Ecclesiæ thesaurarius, at prudens dispensator, at pauperum insignis amator, captus, & exquisitissimo tormentorum genere, in ferream cratem catenis immitissimè astrictus, lentòque igne, ad

Q9

Peril-

X.